

Enheten för EU:s inre marknad

YTTRANDE
2025-03-04 Dnr 2024/01831-3

Boverket
Endast via e-post.

Boverkets förslag till föreskrifter om motordrivna anordningar

Er ref. 201/2024.

Sammanfattning

Förordning (1994:2029) om tekniska regler

Kommerskollegium bedömer att Boverket ska anmäla *Förslag till föreskrifter om krav för användning av motordrivna anordningar* och *Boverkets förslag till föreskrifter om utförande av kontroll samt ackreditering av kontrollorgan för motordrivna anordningar* till kollegiet enligt förordning (1994:2029) om tekniska regler eftersom förslagen innehåller tekniska specifikationer.

Kommerskollegium bedömer att *Boverkets förslag till föreskrifter om hissar för uppfyllandet av hissdirektivet 2014/33/EU* inte är anmälningspliktig förutsatt att ändringarna utgör en strikt genomförande av EU-rätten alternativt endast redaktionella ändringar av redan anmälda krav. Boverkets förslag till *föreskrifter om upphävande av Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:12) om hissar och vissa andra motordrivna anordningar* bedöms inte anmälningspliktig.

Förordning (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden

Kommerskollegium bedömer vidare att *Boverkets förslag till föreskrifter om utförande av kontroll samt ackreditering av kontrollorgan för motordrivna anordningar*, och *Boverkets förslag till föreskrifter om hissar för uppfyllandet av hissdirektivet 2014/33/EU* kan behöva anmälas till EU-kommissionen enligt förordning (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden.

Enligt vår bedömning är *Boverkets förslag till föreskrifter om krav för användning av motordrivna anordningar* och *Boverkets förslag till föreskrifter om upphävande av Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:12) om hissar och vissa andra motordrivna anordningar* inte anmälningspliktiga enligt förordning (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden. Se mer nedan.

Kommerskollegiums uppdrag

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och handelspolitik. Kommerskollegiums uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att

vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

Anmälan av tekniska föreskrifter

Enligt 6 § förordningen (1994:2029) om tekniska regler ska myndigheter under regeringen göra en anmälan till Kommerskollegium när de föreslår nya tekniska föreskrifter.¹ Kommerskollegium anmäler sedan förslaget till Europeiska kommissionen och WTO:s TBT-sekretariat i enlighet med 10 § förordningen om tekniska regler.

Förordningen om tekniska regler

Tekniska föreskrifter enligt förordningen om tekniska regler är bl.a. krav på varors egenskaper eller provning, begränsningar av varuanvändning, bestämmelser om återvinning av varor samt vissa förbudsbestämmelser.² Tekniska föreskrifter kan även vara krav för digitala tjänster (informationssamhällets tjänster) t.ex. krav på den som tillhandahåller tjänsten, på tjänsten i sig eller på tjänstens mottagare.³

Tekniska föreskrifter som inte anmälts fast de borde ha gjort det, saknar rättsverkan och kan inte tillämpas mot enskilda.⁴ Tekniska föreskrifter som genomför EU-lagstiftning behöver inte anmälas, om inte ett utrymme till nationella lösningar har utnyttjats.⁵

I de remitterade föreskrifterna görs en uppdelning av bestämmelserna i Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:12) om hissar och vissa andra motordrivna anordningar, H-föreskrifterna, i tre separata grundförfattningar. Samtidigt upphävs nu gällande H-föreskrifter. Förslagen innehåller krav på utförande och installation, kontroll, samt drift, fortlöpande tillsyn, skötsel och underhåll, regler om ackreditering och utförande av kontroll och regler för permanent installerade hissar med korg.

Kommerskollegium välkomnar att Boverket har gjort en bedömning av anmälningsplikten enligt förordningen av tekniska regler. Boverket har bedömt att *Förslag till föreskrifter om krav för användning av motordrivna anordningar* ska anmälas enligt förordningen. Vad avser *Boverkets förslag till föreskrifter om utförande av kontroll samt ackreditering av kontrollorgan för motordrivna anordningar* framgår av avsnitt 3.2 i konsekvensutredningen att förslaget bedöms anmälningspliktigt men av avsnitt 6.6.7 att så inte är fallet. Kommerskollegium som konstaterar att båda förslagen innehåller tekniska specifikationer, bland annat i form av säkerhetskrav på produkter och provningsmetoder enligt förordningen om tekniska

¹ Förordningen genomför Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster och Världshandelsorganisationens (WTO) TBT-avtal (Agreement on Technical Barriers to Trade) i svensk lagstiftning.

² 2 § 1 p. förordningen om tekniska regler.

³ 2 § 4 p. förordningen om tekniska regler.

⁴ EU-domstolens dom i mål C-95/14, *UNIC* (2015) p. 29.

⁵ 11 § förordningen om tekniska regler och EU-domstolens dom i mål C-443/98, *Unilever* (2000) p. 29.

regler bedömer att båda förslagen är anmälningspliktiga. Den sistnämnda författningen kan vara undantagen anmälningsplikt under förutsättning att kraven endast utgör redaktionella ändringar av redan anmälda krav. Som Kommerskollegium förstår det är så inte fallet varför en anmälan rekommenderas.

Vad avser *Boverkets förslag till föreskrifter om hissar för uppfyllandet av hissdirektivet 2014/33/EU* har Boverket bedömt att författningsförslaget visserligen innehåller tekniska regler enligt förordningen om tekniska regler men att förslaget inte är anmälningspliktigt. Detta då förslaget inte innebär några ändringar i sak jämfört med nu gällande H-föreskrifter och enbart innefattar föreskrifter för att genomföra hissdirektivet. Kommerskollegium bedömer att föreskriften innehåller tekniska regler. Som Kommerskollegium förstår det är H-föreskrifterna anmälda sedan tidigare. Kommerskollegium noterar dock att det nu remitterade förslaget innehåller tillägg jämfört med H-föreskrifterna, bland annat i 2 kap 1 § 3 st. Även bestämmelser om lättnader i befintlig lagstiftning för produkter är anmälningspliktiga om man därigenom fastställer obligatoriska alternativa tekniska specifikationer. Kommerskollegium vill även lyfta aspekten att branschöverenskommelser, tekniska föreskrifter som hänvisar till standarder eller riktlinjer av privat ursprung kan utgöra s.k. *faktiskt tvingande* föreskrifter. Som Kommerskollegium förstår bestämmelsen i 2 kap 1 § 3 st. preciseras dock inga alternativa obligatoriska krav eller att skrivningen uppmanar till att följa vissa andra specifika krav. Förhåller det sig så är förslaget inte anmälningspliktigt på den grunden. Förutsatt att övriga ändringar vidare utgör en strikt genomförande av EU-rätten alternativt endast redaktionella ändringar av redan anmälda krav, gör Kommerskollegium bedömningen att föreskriften är undantagen anmälningsplikt enligt förordning (1994:2029).

Vad avser *Boverkets förslag till föreskrifter om upphävande av Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:12) om hissar och vissa andra motordrivna anordningar* kan följande konstateras. Upphävanden omfattas som huvudregel inte av anmälningsplikt. Enligt Kommerskollegiums bedömning behöver därför ingen anmälan i enlighet med förordning (1994:2029) göras i samband med upphävandet. Om det finns tekniska föreskrifter som träder i stället för upphävda föreskrifter, kan dock dessa omfattas av anmälningsplikt och behöva anmälas. Som Kommerskollegium förstår det utgör övriga remitterade förslag de regler som träder i stället för H-föreskrifterna. En bedömning av anmälningsplikten av dessa förslag har gjorts ovan.

1.1 Anmälan till Kommerskollegium

Kommerskollegium rekommenderar att Boverket anmäler *Förslag till föreskrifter om krav för användning av motordrivna anordningar* och *Boverkets förslag till föreskrifter om utförande av kontroll samt ackreditering av kontrollorgan för motordrivna anordningar* genom att skicka in en s.k. § 6-underrättelse till kollegiet. Information om hur en sådan underrättelse görs finns i Kommerskollegiums [vägledning om anmälningsproceduren](#), som finns tillgänglig på kollegiets webbplats.⁶

⁶ [Anmälningsproceduren för tekniska föreskrifter och e-tjänster \(kommerskollegium.se\)](#)

Innan Boverket anmäler föreskrifterna till Kommerskollegium ska följande text läggas till i föreskriftsförslaget:

Se Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

Anmälan av nya krav på tjänsteverksamhet

Av 2 § förordningen (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden, som hänvisar till tjänstedirektivet⁷, följer att nya eller förändrade krav på tjänsteverksamhet ska anmälas till Kommerskollegium.

Enligt tjänstedirektivet ska samtliga krav som är tillämpliga på tjänsteutövare som är etablerade i ett annat land inom EU/EES och som tillfälligt tillhandahåller tjänster i Sverige anmälas. Om reglerna i Boverkets förslag till föreskrifter om utförande av kontroll samt ackreditering av kontrollorgan för motordrivna anordningar kan komma att tillämpas på företag som inte är etablerade här, utan bara bedriver tillfällig verksamhet i Sverige, gör vi bedömningen att de remitterade bestämmelserna är anmälningspliktiga enligt tjänstedirektivet.⁸

Vad gäller Boverkets förslag till föreskrifter om hissar för uppfyllandet av hissdirektivet 2014/33/EU innebär detta genomförande av ett EU:s direktiv. Tjänstedirektivet gör inget undantag från anmälningskyldigheten för nationella regler som genomför EU-rättsakter. Kommerskollegium anser därför att författningar som genomför EU-rättsakter bör anmälas.⁹ Undantag bör dock kunna göras då det inte finns utrymme för olika nationella lösningar för genomförandet.¹⁰ Mot denna bakgrund rekommenderar vi att de remitterande föreskrifterna anmäls i den utsträckning det har funnits utrymme för olika nationella lösningar för genomförandet. Kommerskollegium anser att Boverket är bättre lämpat att avgöra denna fråga. Vid osäkerhet rekommenderar vi att föreskrifterna anmäls.

Övriga förslag innehåller inte några anmälningspliktiga krav och behöver därför inte anmälas enligt tjänstedirektivet.

Anmälan, formulär/IMI

Enligt tjänstedirektivet måste krav på tjänsteverksamhet kunna motiveras av tvingande hänsyn till allmänintresset, samt vara proportionerliga i förhållande till sitt syfte.¹¹ En sådan motivering kommer att efterfrågas i samband med anmälan. Anmälan gör

⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden, artiklarna 15.7 och 39.5.

⁸ Artikel 39.5.

⁹ Även Europeiska kommissionen har gett uttryck för denna ståndpunkt.

¹⁰ Ett exempel på detta kan vara en tariff som kopieras direkt in i nationell rätt.

¹¹ Artiklarna 15.3 samt 16.1 tredje stycket.

myndigheten själv i det webbaserade systemet IMI¹². Kommerskollegium svarar gärna på eventuella frågor kring anmälningsförfarandet.

Kommerskollegium vill slutligen påminna om kontaktpunkten för tjänster. Kontaktpunkten ska innehålla information om, samt möjlighet att fullgöra, förfaranden och formaliteter som krävs för att få utöva en tjänsteverksamhet.¹³ Kontaktpunkten finns på www.verksamt.se och administreras av Tillväxtverket.¹⁴

I ärendets slutliga handläggning har utredaren Vanessa Zanetti deltagit.

Ulrika Sanded

Utredare

¹² Internal Market Information System.

¹³ Artikel 6.

¹⁴ Se 5-6 §§ i förordningen (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden angående skyldigheten för myndigheter att lämna information till Tillväxtverket.